

Pre-Final Examination- 2023

H.S. 2nd Year

Subject : Logic & Philosophy

Full Marks : 100

Time : 3 hrs.

1. Write any twelve of the following questions. 1x12=12

তলৰ যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখ।

a) In Unscientific Induction there is/is not Inductive Leap
অবৈজ্ঞানিক আগমনত আগমনাত্মক জাঁপ আছে/নাই।

b) On which Law is the Quantitative mark of a cause based.
কাৰণৰ পৰিমাণগত লক্ষণ কি নিয়মৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত?

c) Give an example of Material Cause.
উপাদান কাৰণৰ উদাহৰণ দিয়া।

d) Is Ethics a positive science.
নীতিবিদ্যা বিষয়নিষ্ঠ বিজ্ঞান হয়নে?

e) What is the essence of Induction
আগমনৰ সাৰমৰ্ম কি?

f) Hypothesis is the last stage of Scientific investigation.
is it true.

প্ৰকল্প হৈছে বৈজ্ঞানিক অনুসন্ধানৰ শেষস্তৰ। কথাষাৰ সঁচানে?

g) Name the theory according to which the external world
can be known directly

বাহ্যজগতখন প্ৰত্যক্ষভাৱে জানিব পৰা যায় বুলি ভৱা মতবাদটোৰ নাম কি?

h) In what sense , according to Hegel, the world process is
Teleological.

হেগেলৰ মতে, জগত প্ৰক্ৰিয়া কি অৰ্থত উদ্দেশ্য মূলক?

i) What is the proper object of Moral Judgment.
নৈতিক বিচাৰৰ সঠিক বস্তু কি

j) What is the etymological meaning of the word Religion?
ধৰ্মৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি?

k) "Esse Est Percipi"-who gave this statement.

‘অস্তিত্ব প্ৰত্যক্ষ নিৰ্ভৰ’- উক্তিটো কোনে দিছিল?

(2)

1) What is ideal of Ethics.

নীতি বিদ্যার আদর্শ কি?

m) Is Naive realism support Correspondence theory of truth.

সৰল বাস্তববাদে সত্যতাৰ অনুৰূপতাবাদক সমর্থন কৰে নে?

n) "Thought and Reality are at Bottom Identical"- who associated with this statement

‘চিন্তা আৰু সত্তা পৰিশেষত অভিন্ন’- এই উক্তিৰ লগত কোন জড়তি?

2. Define Religion?

ধৰ্মৰ সংজ্ঞা দিয়া?

3. What do you mean by Non-Moral Action.

অনৈতিক কৰ্ম বুলিলে কি বুজা?

Or (অথবা)

Give two example of Primary Quality.

মুখ্য গুণৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।

4. What is Secondary Quality.

গৌণ গুণ মানে কি?

5. Why Naive Realism is called Popular Realism.

সৰল বাস্তববাদক কিয় লৌকিক বাস্তববাদ বুলি কোৱা হয়?

6. What do you mean by Hypothesis Concerning Law.

নিয়ম বিষয়ক প্রকল্প কাক বোলে?

Or (অথবা)

Define Analogical Hypothesis.

সাদৃশ্য মূলক প্রকল্পৰ সংজ্ঞা দিয়া?

7. Why the law of causation is called formal ground of induction?

কাৰ্যকাৰণ বিধিক কিয় আগমনৰ আকাৰগত ভিত্তি বুলি কোৱা হয়?

8. What is the fallacy of post hoc ergo propter hoc? Give one example.

কাকতালীয় দোষ কি? এটা উদাহৰণ দিয়া।

9. Write any two principles or canons of elimination.

অপসৰণৰ যিকোনো দুটা সূত্র লিখা।

(3)

10. Give an example of Bad Analogy?

কু-সাদৃশ্যানুমানৰ এটা উদাহৰণ দিয়া?

11. What is Fallacy of Mal Observation.

ভ্রান্ত পর্যবেক্ষণ দোষ মানে কি?

Or (অথবা)

Define Positive Condition.

অনুকূল উপকাৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া?

12. Give a Concrete example of The Method of Difference.

ব্যতিৰেকী প্ৰণালীৰ এটা বাস্তব উদাহৰণ দিয়া?

13. What do you mean by final stage of Voluntary Action.

ঐচ্ছিক ক্ৰিয়াৰ পৰিসমাপ্তি স্তৰ বুলিলে কি বুজা?

14. What do you mean by 'Conjunction of Causes'.

‘কাৰণসমন্বয়’ বুলিলে কি বুজা?

15. What do you mean by 'Vera Cause'.

‘অস্তিত্বশীল কাৰণ’ বুলিলে কি বুজা?

16. What are the two forms of 'Law of Uniformity of Nature'.

‘প্রকৃতিৰ একৰূপতা বিধি’ৰ দুটা ৰূপ কি কি?

17. What is Analogy ·How can we determine value of Analogy.

1+3=4

সাদৃশ্যানুমান কাক বোলে? সাদৃশ্যমূলক অনুমানৰ মূল্য কি দৰে নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়?

Or (অথবা)

What is Induction? State two differences between Deduction and Induction.

2+2=4

আগমন কাক বোলে? নিগমন আৰু আগমনৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা?

18. Bring out the nature of Hypothesis.

প্রকল্পৰ প্রকৃতি সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা?

Or (অথবা)

What are the various forms of Hypothesis.

প্রকল্পৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰবোৰ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

19. Explain the Method of Residues.

পৰিশেষ প্ৰণালী ব্যাখ্যা কৰা।

(4)

Or (অথবা)

Explain the Method of Concomitant Variation with a concrete Variation.

বাস্তব উদাহৰণৰ সহায়ত সহ-পৰিৱৰ্তন প্ৰণালী ব্যাখ্যা কৰা।

20. What do you mean by Naive Realism. What are its main drawbacks. 1+3=4
- সৰল বাস্তববাদ কাক বোলে? এই মতবাদৰ মূল আসোঁৱাহ সমূহ কি কি?

Or (অথবা)

Why Scientific Realism is called Representationalism.

Mention two characteristics of Scientific Realism. 2+2=4

বৈজ্ঞানিক বাস্তববাদক কিয় প্ৰতীকবাদ বুলি কোৱা হয়? বৈজ্ঞানিক বাস্তববাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

21. What is Objective Idealism · What are the basic features of Objective Idealism. 4
- বস্তুগত ভাৱবাদ মানে কি? বস্তুগত ভাৱবাদৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ কি কি?

Or (অথবা)

Mention the characteristics of Berkeley Subjective Idealism.

বাকলিৰ আত্মগত ভাৱ বাদৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ উল্লেখ কৰা?

22. Explain the Scope of Ethics. 4
- নীতিবিদ্যাৰ পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা?

Or (অথবা)

What is the object of Moral Judgment-the motive or consequences. Explain.

নৈতিক বিচাৰৰ বিষয়বস্তু কি- অভিপ্ৰায় অথবা পৰিণাম? বৰ্ণনা কৰা।

23. What is Purusartha · Give a brief account of purusartha. 4
- পুৰুষাৰ্থ মানে কি? পুৰুষাৰ্থৰ চমু বিৱৰণ দিয়া?

24. What is Simple Observation · What are the characteristics of Simple Observation. 1+5=6
- নিৰীক্ষণ মানে কি? নিৰীক্ষণৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ কি কি?

Or (অথবা)

What is law of causation. Why law of causation is called formal ground of induction.

(5)

কাৰ্য কাৰণ বিধি বুলিলে কি বুজা? কাৰ্যকাৰণ বিধিক কিয় আগমনৰ আকাৰগত ভিত্তি বুলি কোৱা হয়?

25. Define the Method of Difference. State two advantages and two disadvantages of this method. 2+2+2=6
- ব্যতিৰেকী প্ৰণালীৰ সংজ্ঞা দিয়া। এই পদ্ধতিৰ দুটা সুবিধা আৰু দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা?

Or (অথবা)

Explain with proper examples the Joint Method of Agreement & Difference. 6

উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত মিশ্ৰ অৱয়ী ব্যতিৰেকী প্ৰণালী ব্যাখ্যা কৰা?

26. Define Scientific Induction and state its main characteristics. 1+5=6
- বৈজ্ঞানিক আগমনৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু ইয়াৰ মূল বৈশিষ্ট্য সমূহ উল্লেখ কৰা।

Or (অথবা)

What is Unscientific Induction? What are the characteristics of Unscientific Induction. 1+5=6

অবৈজ্ঞানিক আগমন বুলিলে কি বুজা? অবৈজ্ঞানিক আগমনৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ কি কি?

27. Write a note on 'Paradox of Induction' 6
- আগমনৰ বিৰোধাভাসৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

Or (অথবা)

What do you mean by Experiment · Describe its characteristics. পৰীক্ষণ বুলিলে কি বুজা? পৰীক্ষণৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ আলোচনা কৰা।

28. Give Flint definition of Religion? Write the characteristics of Religion? 6
- ফ্লিণ্টৰ ধৰ্মৰ সংজ্ঞাটো দিয়া? ধৰ্মৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ উল্লেখ কৰা।

Or (অথবা)

"Morality is the source of religion"- Discuss.

'নৈতিকতাহে ধৰ্মৰ উৎস'- আলোচনা কৰা।
